

АКТИВИ ТА ЇХ РОЛЬ В КРУГООБІГУ КАПІТАЛУ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Реформування суспільних, політичних та економічних відносин в Україні підвищують необхідність впровадження ефективних механізмів управління активами. Розвиток процесів управління активами вимагає посилення досліджень як теоретичних підходів, так і практичних заходів відпрацювання законодавства.

Невідповідність методології й досягнень облікової науки потребам управління збереженням майна підприємства не дозволяє збільшувати обсяги інвестицій у виробництво. Виникаюча безконтрольність майна призводить до рейдерських атак на підприємстві, знищення або пошкодження майна, втрати засновниками своїх внесків, а працівниками – роботи. Помилки в організації обліку капіталу за стадіями його кругообігу обумовлені помилковістю ряду наукових досліджень, однак вченими активно досліджується поняття капіталу та його кругообігу в різних аспектах і проявах. Якісні зміни продуктивних сил та удосконалення форм виробничих відносин вносять принципові зміни у процес кругообігу капіталу. Розгортання глобалізації, удосконалення інформаційних технологій, перетворення інформації на фактор виробництва є факторами впливу, які вимагають нового бачення кругообігу капіталу та створюють можливості значно розширити його розуміння.

Особливу участь в системі кругообігу відіграють активи підприємства. Усі активи є матеріально-технічною базою підприємства. Обсяг активів визначається масштабами і характером діяльності підприємства. Господарська діяльність підприємства пов'язана з використанням коштів, матеріальних і нематеріальних засобів, які постійно перебувають у безперервному русі, кругообороті. Господарські процеси – постачання, виробництво, реалізація відображають процес кругообігу капіталу, спричинений функціонуванням товарно-грошових відносин [2].

У процесі повного циклу обороту капітал проходить такі стадії:

1) на першій стадії капітал у грошовій формі авансується в конкретні фактори виробництва – засоби праці, предмети праці – перетворюючись тим самим у продуктивну форму;

2) на другій стадії продуктивний капітал в процесі виготовлення продукції поступово перетворюється в товарну форму, яка включає форму вироблених послуг;

3) на третій стадії товарний капітал у міру реалізації вироблених товарів і послуг перетворюється в грошовий капітал [1].

Активи також мають визначений цикл обороту, який схематично наведено на рис.1.

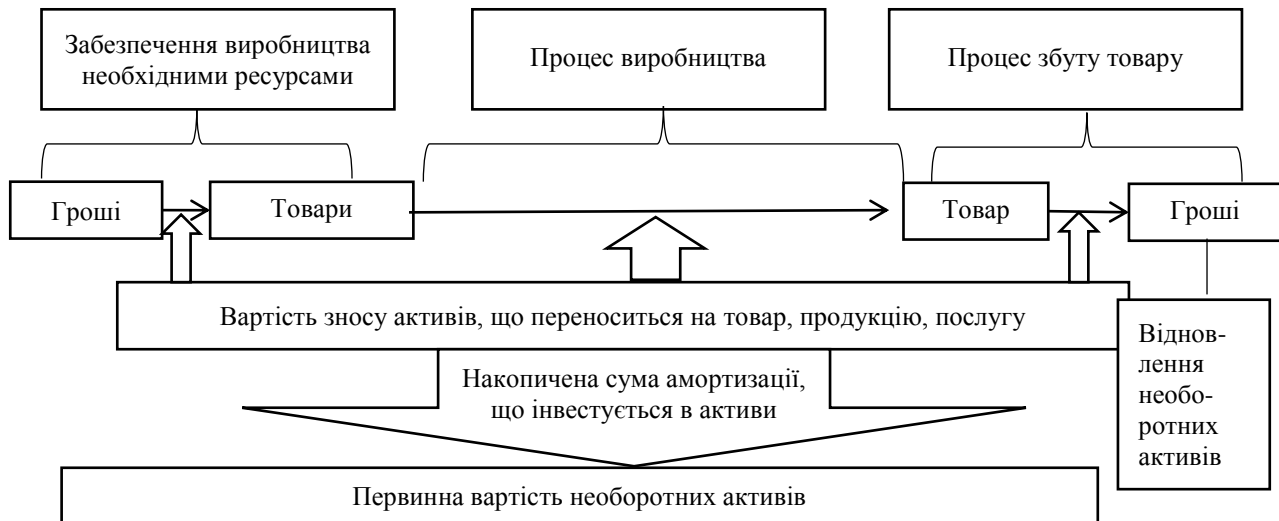


Рис. 1. Характер руху активів у процесі кругообігу капіталу, що впливає організацію їх обліку

Як показано на рис. 1. активи знаходяться в постійному русі, а результатом їх використання є готова продукція, товар, послуга. Через амортизаційні відрахування частина вартості необоротних активів переходить на новостворену продукцію.

Отже, центральною і найбільш важливою проблемою кругообігу та обігу капіталу підприємства є проблема відповідності ресурсів, як в аспекті їхньої взаємної пропорційності, так і в аспекті стикування в часі окремих стадій їхнього руху. При порушенні відповідності між окремими видами ресурсів, корисний вихід у виді створеної продукції, виторгу від реалізації, прибутку виявляється обмеженим найбільш загальною ланкою. Збалансувати ці складові та діяльність суб'єктів бізнесу можливо через належно організований управлінський облік.

Список використаної літератури:

1. Камінська Т. Г. *Активізація кругообороту капіталу: обліково-контрольний аспект [Текст] : монографія / Т. Г. Камінська, Н. Г. Царук, О. В. Ільчак, Н. І. Гарапко, З. Ю. Мельник. – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2015. – 416 с.*